

Rabobank

Beleid Duurzaam Beleggen

Inleiding

De EU-verordening die gaat over de informatieverschaffing van duurzaamheid in de financiële sector (Sustainable Finance Disclosure Regulation ofwel SFDR) is in november 2019 vastgesteld met het oog op het bevorderen van zowel de integratie van duurzaamheidsrisico's in beleggingsprocessen als het verstrekken van informatie hierover aan beleggers. Naast openheid over deze duurzaamheidsrisico's vindt de Europese Commissie de nieuwe openbaarmakingsregels die bij de SFDR horen nodig om de klimaatdoelstellingen van Parijs te kunnen bereiken.

In dit document beschrijven we achtereenvolgend hoe duurzaamheid in het beleggingsbeleid is opgenomen, welke duurzaamheidsrisico's we aanmerken en welke maatregelen we ondernemen om deze risico's te beperken. Ook geven we aan hoe we beleggers meer inzicht geven over de mate van duurzaamheid bij beleggingstitels en voor de (duurzaamheid)classificatie van beleggingsconcepten onder de SFDR. De SFDR is van toepassing op de volgende beleggingsconcepten: Rabobank Vermogensbeheer (RBB Basis, RBB Actief en RBB Exclusief) en Rabobank ToekomstBeleggen (RTB). Voor Individueel Vermogensbeheer (IVB) en Rabo Advies Beleggen (RAB) dienen RBB Actief en RBB Exclusief als voorbeeldportefeuilles. Gemakshalve duiden we al deze beleggingsconcepten waarop de SFDR van toepassing is in dit document aan met **vermogensbeheer**. Aan het eind van dit document zijn verschillende begrippen die terugkomen in dit document nader toegelicht.

1 Duurzaam Beleggingsbeleid

Rabobank staat achter de klimaatdoelstellingen en heeft dit kracht bijgezet door het Klimaatakkoord te ondertekenen en door duurzaamheid te integreren in onze processen en diensten. Zo ook bij beleggen. In dit kader worden de beleggingstitels in ons assortiment voor **vermogensbeheer** doorlopend gescreend op duurzaamheidsrisico's en moeten deze voldoen aan een aantal minimeisen op het gebied van het milieu, mens en goed bestuur ofwel environment (E), social (S) en governance (G) afgekort tot ESG die door Rabobank zijn vastgesteld. Alleen producten die aan minimaal deze eisen voldoen komen in aanmerking voor opname in **vermogensbeheer**. Met dit ESG-beleid ambieert Rabobank niet alleen een goed financieel rendement, maar wordt ook de maatschappelijke impact van onze beleggingen in ogenschouw genomen.

1.1 Duurzaamheid binnen Rabobank Vermogensbeheer

Binnen **vermogensbeheer** wordt standaard op een duurzame manier belegd doordat alleen titels zijn opgenomen die voldoen aan het ESG-beleid van Rabobank; dit zijn de 1895-mandaatfondsen. Dit beleid bestaat uit vier pijlers: "uitsluitingen", "actief eigenaarschap", "CO2-intensiteit" en "duurzame thema's" (zie hierna). Deze pijlers raken aspecten op het gebied van milieu, mens en goed bestuur die ook meewegen bij de selectie van de beleggingen in de portefeuille.

Uitsluitingen

Voor **vermogensbeheer** sluiten¹ we bedrijven uit die betrokken zijn bij:

- Controversiële wapens; Rabobank onderscheidt zeven soorten controversiële wapens: clusterwapens, anti-persoonsmijnen, witte fosfor die wordt gebruikt voor explosieve wapens of munitie, munitie met verarmd uranium, biologische wapens, chemische wapens en kernwapens (omzet > 0% voor directe betrokkenheid).
- Productie van tabak (omzet > (0 -10%).
- Thermische kolen (omzet > (0 - 10%) door de winning/productie of omzet > (5 - 25%) door energieopwekking).
- Teerzandolie (omzet > (0 - 25%).
- En bedrijven die de beginselen van het Global Compact (GC) van de Verenigde Naties overtreden. De GC bestaat uit tien principes om ondernemingen wereldwijd aan te moedigen een duurzaam en sociaal verantwoord beleid te voeren en verslag uit te brengen over de uitvoering ervan. Het betreft thema's als mensenrechten, arbeidsrechten, bescherming van het milieu en het tegengaan van corruptie. Lees [hier](#) meer over de 10 GC principes.

Om vast te stellen welke bedrijven hier al dan niet aan voldoen gebruiken we de externe dataprovider Morningstar/Sustainalytics.

¹ De genoemde percentages zijn niet statisch, een verscherping in de toekomst past bij de duurzame ambities van Rabobank. Lees ook het [Beleidskader Duurzaamheid](#) van Rabobank voor meer informatie.

Actief eigenaarschap

Naast de uitsluitingen vindt ook actief eigenaarschap plaats. Dit betekent dat voor de 1895-mandaatfondsen in **vermogensbeheer** we in gesprek gaan met bedrijven over duurzame kwesties en ze te bewegen tot verbeteringen of meer duurzame businessmodellen. Door gebruik te maken van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen kan dat extra kracht worden bijgezet. Deze activiteiten verrichten we met onze partner voor actief eigenaarschap, namelijk Robeco.

CO2-intensiteit

De 1895-aandelenfondsen in de kern en het factorstuk van de vermogensbeheerportefeuille hebben als doel een CO2-intensiteit die minimaal 30% lager is dan de algemene wereldwijde beursindex (zie toelichting begrippen voor meer uitleg over de aandelenbeleggingen in **vermogensbeheer**). Op deze manier - en in aanvulling op bepaalde uitsluitingen en actief eigenaarschap - proberen we klimaatrisico's in de vermogensbeheerportefeuille te beperken.

Duurzame thema's

Binnen RBB Exclusief is ook een 1895-mandaatfonds opgenomen dat specifiek belegt in duurzame thema's waaronder circulaire economie, de energietransitie en duurzame energie. Een focus op deze thema's kan bijdragen tot het verminderen van risico's en biedt gelijktijdig een beleggingskans.

1.2 Beloningsbeleid en educatie duurzaamheid

Het beloningsbeleid van Rabobank wordt jaarlijks geactualiseerd en is erop gericht een redelijke beloning te bieden die in overeenstemming is met wet- en regelgeving en kernwaarden van Rabobank. In lijn met de SFDR bevatten de (prestatie)doelstellingen voor de medewerkers geen prikkels die kunnen aanzetten tot het nemen van buitensporige (duurzaamheids)risico's. Dit houdt in dat medewerkers geen extra vergoeding ontvangen wanneer duurzame beleggingstitels worden beheerd of geadviseerd.

Medewerkers die betrokken zijn bij vermogensbeheer en beleggingsadvies volgen naast de vereiste functie-gerelateerde opleidingen, een educatieprogramma over duurzaam beleggen. Dit geeft medewerkers handvatten om continu relevante beleggings- en duurzaamheidsrisico's effectief te wegen en zo nodig te beperken. Het bevordert dat een product of dienst geschikt is voor een klant.

2 Duurzaamheidsrisico's en monitoring

2.1 Niveaus van screening

In lijn met de SFDR heeft Rabobank een aantal duurzaamheidsrisico's vastgesteld waarop beleggingstitels binnen **vermogensbeheer** worden gescreend. Deze screening vindt op een aantal niveaus plaats; fondsaanbieders worden op een aantal duurzame criteria beoordeeld en beleggingstitels worden op ESG-risico's gescreend.

Duurzame criteria fondsaanbieder

Fondsaanbieders die wij selecteren voor **vermogensbeheer** moeten aan de volgende punten voldoen:

- De fondsaanbieder heeft zich gecommitteerd aan de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties. Daarmee zegt een fondshuis toe ESG-factoren te integreren in het beleggingsproces en zich op te stellen als actief eigenaar (dialogoog aan gaan met bedrijven en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen). Ook wordt er jaarlijks over deze inspanningen gerapporteerd.
- De fondsaanbieder heeft een eigen uitsluitingsbeleid ten aanzien van controversiële wapens.
- De fondsaanbieder weegt standaard de Global Compact principes van de Verenigde Naties mee als referentiekader in het beleggingsproces. Dat kan door uitsluiting, maar ook door het aangaan van de dialoog.

Duurzaamheidsrisico's van beleggingstitels

Rabobank richt zich op de meest voorkomende duurzaamheidsrisico's bij beleggingstitels, die mogelijk een wezenlijk negatief effect op de waarde van een belegging kunnen veroorzaken. Deze worden doorgaans geclassificeerd onder de noemer milieu (E), mens (S) en bestuur (G) en zijn verder te specificeren in:

- **Bestuur van een onderneming of land (governance):** Dit zijn risico's die zijn terug te voeren op hoe een onderneming (of land) wordt geleid en hoe wordt omgegaan met bijvoorbeeld corruptie, witwaspraktijken en fiscale integriteit.
- **Klimaatverandering:** Deze risico's zijn gerelateerd aan hoe een onderneming omgaat met klimaatverandering, -aanpassing en de energietransitie. Past een bedrijf bijvoorbeeld zijn bedrijfsprocessen of producten- en dienstenpalet tijdig aan? Hoe beschermt een bedrijf zijn fabrieken en panden tegen extreme weersomstandigheden?
- **Natuurlijke hulpbronnen:** De risico's zijn hier terug te voeren op hoe een onderneming omgaat met het gebruik van water en grondstoffen, afvalmanagement, recycling, maar ook dierenwelzijn.
- **Gezondheid en veiligheid:** Deze risico's zijn terug te voeren op hoe een onderneming omgaat met bijvoorbeeld de veiligheid en gezondheid van zijn werknemers.
- **Biodiversiteit:** Deze risico's zijn terug te voeren op hoe een onderneming omgaat met de natuur, ontbossing, vervuiling en gevaarlijke stoffen.
- **Mensen- en arbeidsrechten:** Deze risico's zijn gerelateerd aan de wijze waarop een onderneming omgaat met relevante stakeholders zoals het personeel, leveranciers,

klanten ende maatschappij in het algemeen. Ook risico's t.a.v. het beloningsbeleid (equal payments), diversiteit en leefbaar loon in de gehele keten wegen mee.

- **Product governance en impact:** Deze risico's hebben betrekking op de producten en diensten die een onderneming levert. Denk bijvoorbeeld aan productveiligheid en dataprivacy. Onveilige producten kunnen namelijk leiden tot schadeclaims en kostbare product recalls.

2.2 Monitoring Duurzaamheidsrisico's en dataproviders

Om deze duurzaamheidsrisico's te meten, maakt Rabobank gebruik van de externe dataprovider Morningstar/Sustainalytics (MS). Zij brengt deze risico's in kaart en uiteindelijk komen deze risico's samen in de ESG-risk rating van een onderneming of beleggingsfonds die MS afgeeft. Deze ESG-risk rating neemt Rabobank af voor de beleggingstitels die zij aanbiedt en in **vermogensbeheer** en monitort daarmee deze duurzaamheidsrisico's. Een aanvullende screening die wordt toegepast is de Global Compact screening van MS. Daarmee kan worden gemonitord of ondernemingen zijn betrokken bij controverses zoals een milieuramp of mensenrechtenschendingen. Het monitoren op deze ESG-risico's is van belang omdat deze kunnen leiden tot wezenlijke financiële risico's wanneer zij zich manifesteren. Waar nodig nemen we maatregelen om risico's terug te brengen.

2.3 Risicobeperkende maatregelen

Een belangrijke maatregel die Rabobank kan nemen om ESG-risico's te verminderen is actief eigenaarschap. We vragen fondsaanbieders en voor de 1895-mandaatfondsen onze partner voor actief eigenaarschap, Robeco, om in gesprek te gaan met bedrijven over de betreffende materiële risico's en om hen aan te sporen tot verbeteringen. Waar nodig wordt gebruik gemaakt van het stemrecht om een besluit af te dwingen. Ook de uitsluiting van ondernemingen die bepaalde normen (de Global Compact criteria) overschrijden is een vorm van risicobeheersing die wij toepassen binnen **vermogensbeheer**. Een laatste middel kan het verwijderen van beleggingstitels uit het assortiment voor vermogensbeheer en beleggingsadvies zijn.

3 Classificatie van beleggingsfondsen en vermogensbeheer

3.1 Classificatie beleggingsfondsen

Conform de regels van de SFDR hebben fondsaanbieders hun producten ingedeeld of gaan deze indelen in een classificatie die de mate van duurzaamheid aangeeft waarbij de indelingsrichtlijnen van de SFDR leidend zijn. De SFDR onderscheidt drie classificaties ofwel beleggingsproducten: "niet duurzaam", "ESG-product" en "impact-product". Rabobank neemt de classificatie van de fondsaanbieder over. Deze data van de fondsaanbieder worden via Morningstar/Sustainalytics bij Rabobank aangeleverd.

Classificatie: Niet duurzaam

Op grond van de SFDR zijn dit beleggingsfondsen die geen rekening houden met duurzaamheid of ESG-risico's in hun beleggingsbeleid. Ook zijn controversiële beleggingen zoals in fabrikanten van wapens of tabak niet uitgesloten of beperkt. Dit zijn veelal passieve beleggingsfondsen die een gewone beursindex volgen.

Classificatie: ESG-product

In lijn met artikel 8 van de SFDR zijn dit beleggingsfondsen die veelal de volgende kenmerken hebben:

- Ze streven naar het behalen van een financieel rendement.
- Duurzaam beleggen is niet het doel van het product, maar duurzaamheid is wel een belangrijk en centraal onderdeel van het beleggingsproces. De beleggingen zijn gescreend op ESG-risico's en voldoen minimaal aan de randvoorwaarden van de fondsbeheerder.
- De beleggingsstrategie is mede gericht op ecologische of sociale doelstellingen of een combinatie hiervan. Een ambitie om een lagere carbonintensiteit te hebben dan de algemene beursindex of het beleggen in duurzame thema's zijn voorbeelden hiervan.
- Bij de bedrijven waarin is belegd is sprake van een goed ondernemingsbestuur (good governance criterium). Onder goed bestuur wordt verstaan bedrijven met een goede managementstructuur, werknemersrelaties, beloning van personeel en fiscale integriteit.
- Uitsluitingen van niet duurzame bedrijven eventueel in combinatie met een "best in class"-benadering waarbij in de meest duurzame bedrijven binnen een industriector wordt belegd, kunnen onderdeel zijn van de beleggingsstrategie.
- Actief eigenaarschap (dialoog met bedrijven en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen) met als doel het verminderen van ESG-risico's is onderdeel van het beleggingsproces.

Classificatie: impact-product

Bij deze beleggingsfondsen staat het doel om een ecologische of sociaal maatschappelijke impact te realiseren voorop. Duurzaamheid is het doel van de belegging. In lijn met artikel 9 van de SFDR zijn dit beleggingsfondsen met de volgende kenmerken:

- Het investeert in een economische activiteit die bijdraagt aan ecologische of sociale doelstellingen en de investering brengt geen significante schade toe aan deze doelstellingen.

- De bedrijven waarin de beleggingstitel investeert hebben een goed bestuur. Onder goed bestuur wordt verstaan bedrijven met een goede managementstructuur, werknemersrelaties, beloning van personeel en fiscale integriteit.
- Bij de ecologische doelstellingen is sprake een positieve impact op het energieverbruik, hernieuwbare energie, grondstoffen, water en land, afvalproductie, broeikasgasemissies, biodiversiteit of circulaire economie;
- Bij de sociale doelstellingen is sprake van een positieve impact bij het aanpakken van ongelijkheid, sociale cohesie, sociale integratie, arbeidsverhoudingen, menselijk kapitaal, economisch of sociaal achtergestelde gemeenschappen.
- Veelal hebben deze beleggingsfondsen een duurzame benchmark met ESG-kenmerken.

3.2 Classificatie *vermogensbeheer*

Vermogensbeheer bestaat standaard uitsluitend uit de 1895-mandaatfondsen. Deze beleggingsfondsen hebben de classificatie ESG-product die aansluit bij artikel 8 van de SFDR. Hierdoor heeft ook ***vermogensbeheer*** de classificatie ESG-product.

Toelichting op in dit document gebruikte begrippen

Beleggingstitel: dit kan zijn een beleggingsfonds, een aandeel of een obligatie.

Vermogensbeheer: hieronder vallen de beleggingsconcepten Rabobank Beheerd Beleggen: RBB Basis, RBB Actief en RBB Exclusief en Rabobank ToekomstBeleggen (RTB). Voor Individueel Vermogensbeheer (IVB) en Rabo Advies Beleggen (RAB) dienen RBB Actief en RBB Exclusief als voorbeeldportefeuilles.

Aandelenbeleggingen in vermogensbeheer: Rabobank verdeelt de aandelenbeleggingen in drie blokken namelijk: de kern van de portefeuille die bestaat uit semi-actieve beleggingen, het factorstuk dat bestaat uit fondsen die in de vijf factoren “waarde”, “momentum”, “omvang”, “lage volatiliteit” en “kwaliteit” beleggen en de satellieten van de portefeuille. Deze laatste beleggen in (macro economische) thema’s.

Beleggingsproduct: De SFDR onderscheidt drie productgroepen: “niet duurzaam”, “ESG” en “Impact”. Een beleggingsfonds kan in één van deze groepen worden ingedeeld. Een beleggingsconcept kan ook in één van deze drie categorieën worden ingedeeld afhankelijk van de beleggingstitels in het concept (zie 3.2).

Duurzaamheidsrisico’s: een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch of sociaal gebied of op het gebied van deugdelijk bestuur, die indien deze zich voordoet mogelijk wezenlijk negatief uitwerkt op de waarde van een belegging.

Disclaimer: Dit document is opgesteld op basis van het gedeelte van de SFDR zoals dat op 10 maart 2021 van kracht is geworden. Wanneer de bij de SFDR behorende nadere regelgeving van kracht is geworden, zal nog aanvullende informatie worden verstrekt. Deze aanvullende informatie kan afwijken van hetgeen thans in dit document is opgenomen. De EU ontwikkelt criteria om vast te stellen of en in welke mate een belegging kwalificeert als ecologisch duurzaam als gedefinieerd in de EU Taxonomy Verordening. Omdat deze criteria nog in ontwikkeling zijn, kunnen deze criteria nog niet in aanmerking worden genomen.